

ANTI-PESTPROTOCOL

SBO Diamant



Veiligheid



Verbinding



Ontwikkeling



Eloystraat 1a, 6166 XM, Geleen

PESTPROTOCOL

Algemeen pestprotocol van Kindante

Wij willen bij aanpak van pesten op school uitgaan van de zogenaamde vijf sporen aanpak. Deze aanpak bestaat uit:

- hulp aan het gepeste kind.
- hulp aan de pester.
- hulp aan de zwijgende middengroep.
- hulp aan de medewerker.
- hulp aan de ouders.

Vooraf ingevulde voorwaarden

Door mondelinge en schriftelijke informatie worden betrokkenen op de hoogte gebracht van het probleem pesten: wat is pesten, (niet plagen) wat zijn mogelijke gevolgen daarvan, hoe vaak komt het voor e.d. Zowel de school als geheel als iedere medewerker afzonderlijk probeert pesten te voorkomen. Deze preventieve aanpak bestaat o.a. uit:

Op schoolniveau

- Streven naar goed pedagogisch klimaat. Leerlingen veiligheid en geborgenheid bieden
- Mondeling doorgeven van info aan stagiaires, surveillanten en overblijfouders
- Speelplaatsregels.

Op medewerkersniveau

- Leerlingen duidelijk maken dat signaleren van pesten (niet plagen) doorgegeven moet worden aan de medewerker. Uitleggen dat dit geen klikken is.
- Medewerkers noemen leerlingen niet met een bijnaam, die als kwetsend ervaren kan worden.
- Medewerkers maken geen opmerkingen over kleding en/of uiterlijk, die als kwetsend ervaren kunnen worden.
- Medewerker stelt met de leerlingen gedragsregels op en ziet toe op de naleving daarvan.
- Medewerker surveilleert (bij beurt) buiten.

Ter voorkoming van pesten geldt ook voor leerlingen onderling datgene wat hier bij het tweede en derde aandachtsstreepje is opgemerkt.

Verder wordt van iedere medewerker verwacht dat hij werkt aan positieve groepsvorming:

- respect voor elkaars mogelijkheden en niet mogelijkheden.
- samenwerken; elkaar helpen.
- respect voor elkaars spullen.
- niemand buitensluiten.
- naar elkaar luisteren bij beurten, spreekbeurt.
- ruzies uitpraten, goed maken e.d.

Medewerkers kunnen signaleren als pesten desondanks optreedt. Van iedere medewerker mag worden verwacht, dat hij pesten kan signaleren en vervolgens handelt.

Hij kan daar gebruik maken van

- Relevante literatuur bijv. “De zondebok in de klas”, een boekje van B. van de Meer.
- Relevante punten uit observatielijsten.
- Informatie van ouders, collegae en medeleerlingen van de gepeste.
- Sociogram.
- Welbevindingslijsten

De medewerker neemt duidelijk stelling

- Indien de medewerker onomstotelijk pesten heeft gesignaleerd, geeft hij duidelijk en ondubbelzinnig aan dat hij dergelijk gedrag verafschuwt en afkeurt.
- Hij probeert zicht te krijgen op de oorzaak, de omvang van het pestgedrag en de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer.
- Hij probeert het invoelende vermogen van de pester en de zwijgende middengroep te vergroten. (als jij nu eens gepest werd.)

Wanneer het pesten ondanks alle inspanningen doorgaat of opnieuw de kop opsteekt, gaat de school respectievelijk de medewerker, over tot een directe, curatieve aanpak.

Hierin staat de medewerker niet alleen: hij kan onze zorgbreedteprocedure volgen, waarbij hij een beroep kan doen op de IB’r of een leerlingbespreking in het team. Het team is in zijn geheel verantwoordelijk voor het welzijn van alle leerlingen!

De directe, curatieve aanpak bestaat uit twee methoden**a. De niet-confronterende methode**

Deze methode wordt toegepast als de medewerker vermoedt dat er sprake is van onderhuids pesten. (niet zelf waargenomen)

- hij schakelt collega’s in om vermoedens mogelijk te versterken.
- Ondertussen kan de medewerker een algemeen probleem aan de orde stellen om zo bij het probleem in de klas te komen. (ook om een eerste “signaal” af te geven). Mogelijke onderwerpen: Oorlog-vrede > gevoel van overwinnaars en overwonnenen; mensenrechten, rechten van het kind, machtsmisbruik in het algemeen, kindermishandeling door volwassenen, e.d.
- Praten over buitensluiten in het algemeen en buitensluiten in de klas. Dit een keer in rollenspel of in de gymles praktiseren.
- Pester(s) en/of enkele niet-pesters inschakelen om op te letten of NN misschien gepest wordt. Na enkele dagen verslag uit laten brengen.
- Wachten op een moment dat de medewerker of een collega het daadwerkelijk ziet en dan duidelijk stelling nemen.

b. De confronterende methode

Deze methode past de medewerker toe als een leerling voor zijn ogen lichamelijk of geestelijk wordt mishandeld.

- Medewerker neemt eerst duidelijk stelling.
- Voert een gesprek met de klas over pesten in het algemeen.
- Spreekt met de leerlingen nadere regels af.
- Behandelt het probleem tijdens een bepaalde les, toont een film, of voert een gesprek over de gevoelens van een gepest kind of de ouders van dit kind.

Daarnaast hulp aan de pester.

- De medewerker kan gebruik maken van de hulp door IB'r e.a.
- Een straffend gesprek: kort. Leerling heeft zich niet aan de klassenregels gehouden en verdient dus straf.
- Medewerker voert probleemoplossende gesprekken. Hierin probeert hij de oorzaak van het pestgedrag bloot te leggen.

Mogelijke oorzaken:

- vroeger zelf gepest
- gebrek aan aandacht van de ouders,
- niet gecorrigeerd worden bij agressief gedrag,
- vaak zelf lichamelijk gestraft,
- reactie op smaak-, geur- of kleurstoffen,
- slecht voorbeeld van ouders, medewerker of andere volwassenen,
- gedrag als gevolg t.v. geweld,
- verloren bij sport of spel, enz.

Als de oorzaak enigszins duidelijk is, probeert de medewerker de gevoeligheid van de pester voor wat hij het gepeste kind heeft aangedaan te vergroten.

Bv. Brieven van gepeste kinderen of van ouders van gepeste kinderen laten lezen, samen video's met gesprekken van kinderen en/of hun ouders bekijken.

- Medewerker maakt afspraken met de pester over gedragsverandering. Aan het eind van de week komt de naleving ter sprake.
- De medewerker kan een rollenspel laten spelen, waarbij de pester ervaart hoe het is om buitengesloten te worden.
- Als het bovenstaande niet helpt wordt een gesprek met de ouders aangegaan. De medewerker vraagt hun medewerking om aan het pestprobleem een einde te kunnen maken. Dit gesprek met de ouders wordt pas nu gehouden omdat de meeste kinderen hun gedrag snel aanpassen als het pesten in een vroeg stadium wordt aangepakt. Soms is dit zelfs nodig om de pester te beschermen tegen mogelijk al te rigoureuze (lichamelijk) straffen door ouders.
- Als het pestgedrag blijft voortduren kan hulp worden ingeschakeld voor sociale vaardigheidstraining.
- Weigeren de ouders en blijft de pester volharden in zijn gedrag, wordt overgegaan tot schorsing, eventueel gevolgd door verwijdering van school.

Hulp aan het gepeste kind

Kinderen die voortdurend worden gepest, reageren meestal door passief gedrag of ze gaan uitdagen.

Beide vormen van gedrag zijn “aangeleerd” als reactie op het gepest worden. En “aangeleerd gedrag” kan weer “afgeleerd” worden. Vaak verdwijnt bepaald afwijkend gedrag als het pesten is gestopt. Toch kunnen vormen van afwijkend gedrag ook langdurig aanwezig blijven. Vormen van afwijkend gedrag kunnen zelfs aanleiding zijn tot pesten.

- De medewerker kan gebruik maken van collegiaal advies, de IB’r of externen.
- De medewerker probeert de leerlingen begrip en respect bij te brengen voor ieders eigenheid. Ik ben ik en jij bent jij en dat mag gerust!
- De medewerker probeert zo mogelijk de aanleiding tot pestgedrag bespreekbaar te maken. Denk bv. Aan het bekende Nike-image of het Zeeman-image. Zie ook preventie: niet beoordelen op uiterlijke kenmerken.
- Bij ernstige gevolgen van pesten probeert de medewerker samen met de ouders het gepeste kind zijn/haar gevoel voor eigenwaarde terug te laten vinden. Zo nodig wordt hierbij hulp van professionele instellingen ingeschakeld, zoals GGZ (sociale vaardigheidstraining) e.a.

Vertrouwenstussenpersoon - Vertrouwenspersoon - Klachtencommissie

- Indien de ouders van het gepeste kind vinden dat de medewerker, respectievelijk de school onvoldoende of onjuist gehandeld heeft, of indien naar de mening van de ouders niet het gewenste resultaat is bereikt, kunnen zij via de schoolcontactpersoon contact zoeken. Deze zal hen helpen met contact leggen en/of contact klacht indienen bij de externe vertrouwenspersoon.
- Deze gaat na of door de medewerker/school al het mogelijke is gedaan wat redelijkerwijs van een medewerker/school mag worden verwacht.
- Zij bemiddelt eventueel tussen ouders en school.
- Wordt voor de betrokken partijen geen bevredigende oplossing bereikt, legt zij de klacht neer bij de klachtencommissie.
- De klachtencommissie behandelt de klacht en adviseert het bevoegd gezag.

Protocol: Als er dan toch gepest wordt!

Wij spreken van pesten als één zelfde leerling (of meerdere leerlingen) steeds weer opnieuw het slachtoffer wordt (worden) van pesterijen door één of meer leerlingen voor een langere periode. Pesten is gebaseerd op ongelijke machtsverhoudingen. Vaak zijn er meerdere daders tegen één (of meer) weerloos (weerloze) slachtoffer (s).

Omschrijving van de stappen	betrokkenen	dossiervorming
fase 0: Preventieve stappen om pesten te voorkomen Preventief uitvoeren van de KWINK-lessen/SOVA kring inzetten van elementen van effectieve conflicthantering, inzet en SOVA-activiteiten in de groep gedurende het hele jaar. Bespreken van pesten, plagen in de Kwink-lessen klassenvergadering/SOVA kring. Eerste weken vooral inzet op de Gouden weken voor het vormen van een fijne groep met duidelijke regels, afspraken, normen en waarden	Leerkracht en leerlingen 	Zichtbaar ophangen van Kwinkslagen en Kwink van de week Nieuwsbrief ouders rondom op isy rondom regels, afspraken, pesten e.d.
Fase 1: Signaleren van (vermoedelijk) pesten Stap 1: Alle leerkrachten, leerlingen en ouders kunnen pesten signaleren. Eerste signaal van pesten wordt altijd aangegeven bij de betrokken leerkracht. Stap 2: Wanneer een signaal van vermoedelijk pesten binnenkomt wordt er in eerste instantie door de leerkracht steun geboden aan de leerling die vermoedelijk gepest is: Hoe wordt het gesprek door de eigen leerkracht gevoerd met de leerling die wordt gepest: Er wordt gekozen voor een tool om het gesprek te ondersteunen. • een g.p.g.	Leerkracht, leerling(en) 	Korte notitie in logboek van kind → bij echt pestgedrag ga door naar fase 2 Bij plaaggedrag of een eenmalig conflict volgt de standaard afspraken van de school Ouders worden telefonisch of mondeling op de hoogte gebracht als ouder kind haalt aan de poort kan dit mondeling, kind dat in de bus zit moet even telefonisch)

• als-en-dan diagram • thermometer • tekening • een andere visualisatie stap 3: gesprek met de leerling die (vermoedelijk) gepest heeft Wat maakt dat de leerling vermoedelijk pest? Stap 4: groep betrekken in klassenvergadering/kring Leerkracht maakt de inschatting of het echt pesten is dat er gebeurt of dat er iets is gebeurd dat kinderen vervelend van elkaar hebben gevonden. Bij echt pestgedrag wordt de IB-er, ortho en anti-pestcoördinator (Romy) op de hoogte gebracht	 lb, ortho, anti-pestcoördinator	
Fase 2: Er is echt sprake van pesten Afhankelijk van de aard van het pesten, verwachtingen van ouders en leerling en wat mogelijk is in de groep wordt gekozen voor een traject waarbij de hele groep ingeschakeld wordt of voor een individueel traject. Een combinatie van beide is mogelijk en ook het meest wenselijk: maatwerk! Maatwerk gebeurt in overleg met IB en leerkracht en eventueel advies van anti-pestcoördinator Stap 1: individueel traject In gesprek met pester of groepje dat pest: De leerkracht voert op een rustig moment samen met het kind dat pest een gesprek over de omgangsafspraken zoals die besproken zijn in de klas bij de start van het schooljaar (gouden weken) Het kind kan dan uitleggen waarom hij/zij zich niet aan deze afspraken conformeert. De leerkracht geeft duidelijk aan welk positief gedrag er van het kind verwacht wordt. Daar waar regels overtreden worden volgt er een passende consequentie zoals afgesproken in de basisregels met het team.	Leerkracht en leerlingen en IB-er/ortho ouders Anti-pestcoördinator 	Concreet plan wordt opgeslagen in esis Ouders van beide partijen worden op de hoogte gebracht van het gesprek en uitgenodigd om het HP te komen bespreken. Anti-pestcoördinator wordt op de hoogte gebracht en kan om advies worden gevraagd Na <u>drie weken</u> evaluatie: nog steeds sprake van pestgedrag: door naar fase 3

Er wordt een concreet plan opgesteld waarbij het kind als eigenaar meedenkt aan de invulling van het plan. • Wat wordt er van het kind verwacht door lkr? • Wat wil het kind leren: concreet gedrag. • Welke hulp / ondersteuning heeft het kind nodig van ouders – lkr. – medeleerlingen. • Dagelijks op einde dag feedback, visueel schema waarin kind kan zien hoe dag verlopen is (GPG, beloningsschema e.d.) • Hoe en wanneer wordt gereflecteerd? Evaluatiemomenten al vastleggen In gesprek met kind dat gepest is: Er wordt een concreet plan opgesteld waarbij het kind als eigenaar meedenkt aan de invulling van het plan. • Wat wil het kind leren: concreet gedrag. • Welke hulp / ondersteuning heeft het kind nodig van ouders – lkr. – medeleerlingen. • Dagelijks korte evaluatie hoe de dag is verlopen • Hoe en wanneer wordt gereflecteerd? Evaluatiemomenten al vastleggen.		
stap 2: bij traject met de groep Plan: gesprek met de groep Welke afspraken hadden we samen al gemaakt. Hoe kunnen we als groep hulp bieden aan de gepeste leerling én de pester bij de groep houden? Kies met de groep een doel: één concrete vaardigheid voor de komende weken.	Leerkracht en leerlingen en IB-er ouders Anti-pestcoördinator	Concreet plan wordt opgeslagen in esis Ouders van de pester en gepeste worden op de hoogte gebracht van het gesprek en uitgenodigd om het HP te komen bespreken en te ondertekenen Anti-pestcoördinator wordt op de hoogte

Werk deze uit: wat gaan we doen – hoe gaan we dit doen- hoe helpen we elkaar hierbij ? Visualiseer dit en benoem het gewenste gedrag in positieve bewoordingen. Het plan moet ergens in de klas zichtbaar zijn. Spreek af <i>wanneer</i> en <i>hoe</i> er samen gereflecteerd wordt (g.p.g. / tips en tops / ...). Focus blijft op: dit positieve gedrag gaan we extra oefenen. We steunen elkaar als groep. We spreken kinderen die zich niet houden aan de afspraak hierop aan.		gebracht en kan om advies worden gevraagd
Stap 3: Plan uitvoeren en evalueren Het plan wordt <u>2 weken</u> uitgevoerd. Tussentijds feedback geven als leerkracht, Focus op wat gecompimenteerd kan worden, dagelijkse korte feedback door leerkracht Na twee weken tussenevaluatie met betrokken partijen. Anti-pestcoördinator kan op verzoek aansluiten. Zowel bij individueel als groepsplan: Evalueren met: • Leerling die gepest werd • Leerling die gepest heeft • Groepsevaluatie • OUDERS Inhoud: • Wat gaat nu goed: hier mogen we trots op zijn • Wat kan nog beter / waar blijven we aan werken • Wat is er nog nodig? Leg de evaluatie vast in het plan.	Leerkracht en leerlingen en IB-er ouders Anti-pestcoördinator 	Evaluatie van de plannen met alle betrokkenen. Evaluatie bijvoegen in HP in esisi Na twee <u>weken</u> evaluatie: nog steeds sprake van volhardend pestgedrag: door naar fase 3 Incidenten van pesten die voorvallen gedurende deze periode worden bijgehouden in het persoonlijke logboek van het kind 

Resultaat voldoende: traject wordt samen met ouder en kind afgerond. De rol van de anti-pestcoördinator stopt als het kind doorgaat naar fase 3. Dit valt dan onder speciale leerlingzorg		
Fase 3 Pesten houdt aan zelfs na HP Stap 1: Leerling wordt besproken in het CVB. IB en ortho zijn daarbij aanwezig. Input van de leerkracht is van tevoren opgehaald Eventueel deskundige interne hulp inschakelen in de vorm van rots en water, kindercoach, observatie ortho, gesprek ortho e.d. Ouders worden gebeld en uitgenodigd om het handelingsplan samen met de leerkracht en leerling te bespreken. Ouders, leerkracht en leerling ondertekenen allemaal het handelingsplan.	Leerkracht en leerlingen Ouders IB-er Ortho locatieleider	HP van de pester wordt aangepast op basis van de adviezen van CVB en opgeslagen in esis Gesprek met ouders over nieuwe HP Incidenten die voorvallen gedurende deze periode worden bijgehouden in het persoonlijke logboek van het kind
Stap 2: Uitvoeren van het nieuwe HP en eventueel extra interventies	Leerkracht, leerling i.b-er, orthopedagoge ouders 	Handelingsplan wordt opgenomen in persoonlijk leerling-dossier Interne begeleider en orthopedagoge ontvangen het handelingsplan Ouders ontvangen een kopie van het handelingsplan Incidenten die voorvallen gedurende deze periode worden bijgehouden in het persoonlijke logboek van het kind.
Stap 3: Is er 2 weken na ingang van het nieuwe HP nog sprake van	Leerkracht, leerling	Er wordt een verslag gemaakt van het gesprek.

storend ongewenst pestgedrag dan worden de ouders van de pester uitgenodigd voor een nieuw gesprek met de leerkracht, leerling en i.b.-er. In het gesprek wordt besproken: 1. de stappen die genomen en afspraken die gemaakt zijn (in fase 2 en fase 3) 2. de opbrengst van het handelingsplan 3. het gedrag dat nu nog steeds als storend ervaren wordt 4. ouders mogen hun visie, mening geven 5. de hulp die school dit kind nog kan bieden 6. eventuele verwijzing voor onderzoek of externe hulp van de leerling. 7. de vervolgstappen die de school gaat nemen indien het gedrag niet positief verandert (bij herhaling schorsing, intern of extern:,duur 1 – 3 dagen)	i.b.-er en ouders Locatieleiding	Dit wordt vastgelegd in het persoonlijke leerling-dossier Handelingsplan wordt schriftelijk geëvalueerd door groepsleerkracht. Aangepaste, nieuwe doelstelling en aanpak wordt bijgevoegd in handelingsplan Ouders ontvangen kopie van het aangepaste handelingsplan
Fase 4: schorsing Stap 1: Bij eerstvolgende incident en volharing van ongewenst pest gedrag na fase 3 wordt het kind geschorst. Dit kan een interne schorsing zijn d.m.v. een time-out van 1 tot 3 dagen buiten de groep. Het kan ook een schorsing zijn waarbij het kind 1 tot 3 dagen de toegang tot de school ontzegd wordt. De directie is verantwoordelijk voor dit besluit en voor de duur van de schorsing en zal contact opnemen met ouders voor een gesprek, waarbij duidelijk aangeven wordt welk gedrag van het kind gewenst wordt bij terugkomst. In de groep blijft het HP actief met inzet van extra hulp. Belonen en inzetten op gewenst en goed gedrag blijft ook de insteek. Focus in de groep blijft op: dit positieve gedrag gaan we extra	Leerling, leerkracht, IB locatieleiding en ouders	Er wordt een verslag gemaakt van het gesprek. Dit wordt bijgevoegd in het persoonlijk leerling-dossier. Ouders ontvangen een verslag van het gesprek waarbij er ook gemeld wordt dat er bij herhaling van negatief gedrag overgegaan zal worden tot een schorsing. Incidenten die voorvallen worden bijgehouden in het persoonlijke logboek van het kind Ouders ontvangen een officiële schorsingsbrief Kopie in papieren dossier van leerling

oefenen. We steunen elkaar als groep. We spreken kinderen die zich niet houden aan de afspraak hierop aan. Stap 2: Bij terugkomst van het kind op school worden er vooraf door het kind, leerkracht en directie duidelijke afspraken gemaakt over wenselijk gedrag en consequenties bij niet storend ongewenst gedrag. Het gemaakte en aangepaste handelingsplan van fase 3 wordt weer opgepakt. Bij het volharden in het negatieve ongewenste gedrag, ondanks een intensief handelingsplan volgt herhaling van stap 8 en komt er een tweede schorsing of verwijdering. Daarna wordt het protocol van schorsen en verwijderen van Kindante gevolgd.		Indien nodig aanpassen van het handelingsplan van de leerling en bijvoegen in persoonlijk leerlingdossier.
--	--	---